Διορθώνοντας τις ροπές με τη σωστή αγωγή (Επίσκ. Ειρηναίος, Αικατερίνμπουργκ και Ιρμπίτσκ)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 21 Δεκεμβρίου, 2023

«Με τα χρόνια θα έρθει και η γνώση», λένε μερικοί όχι και τόσο έξυπνοι γονείς. «Το παιδί θ' αρχίσει να σκέφτεται, και θα καταλάβει μόνο του ποιο είναι το καλό και ποιο το κακό».

Πόσο ολέθρια είναι αυτή η **πλάνη**! **Η λογική είναι δίκοπο μαχαίρι**: Μπορεί κανείς να τη στρέψει είτε προς το καλό είτε προς το κακό. Και**η απλή γνώση του καλού δεν ωφελεί σε τίποτα. Πρέπει επιπλέον να θέλεις το καλό και να έχεις συνηθίσει να το κάνεις**. Προς μια τέτοια συνήθεια, από τα πρώτα παιδικά χρόνια, πρέπει να καθοδηγείται ο άνθρωπος με την αγωγή, ώστε, γνωρίζοντας αργότερα το καλό με τη λογική, να το ασκεί με τη δύναμη της θελήσεως.**Αν δεν αρχίσει η κατάλληλη αγωγή από την παιδική ηλικία, η λογική είναι ένα πολύ επικίνδυνο δώρο. Πολλοί άνθρωποι με δυνατό μυαλό είναι σε φυλακές ή σε σωφρονιστήρια.** Γιατί βρίσκονται εκεί; Ακριβώς, επειδή η γνώση ήρθε «με τα χρόνια…»!

Μη νομίζετε ότι ο άνθρωπος είναι από τη φύση του καλός και τίμιος. Και δυνατό μυαλό να έχει, αν δεν δεχθεί καλή αγωγή στην κατάλληλη ηλικία, δεν πρόκειται να ωφεληθεί. Γιατί, όπως βεβαιώνει ο λόγος του Θεού,**από τη φύση του ο άνθρωπος ρέπει προς το κακό**.

***

Δικαιολογώντας τα παραπτώματα των παιδιών και των νέων, αλλά και τη δική τους στάση, πολλοί αμελείς γονείς διαμαρτύρονται και λένε: «Μα δεν μπορούμε ν' απαιτούμε και να περιμένουμε αρετές στην παιδική ηλικία!».

Αλλά γιατί δεν μπορούμε; Μήπως δεν υπήρξε παιδί και νέος, Εκείνος που μας έδωσε παράδειγμα ζωής για μίμηση, ο Κύριός μας Ιησούς Χριστός; Το Ευαγγέλιο δεν αναφέρει, ότι «*το παιδίον ηύξανε και προέκοπτε σοφία και ηλικία και χάριτι παρά Θεώ και ανθρώποις*»; (Λουκ. 2:40, 52). Μήπως είναι λίγες οι μαρτυρίες για τη ζωή των αγίων, που από τα παιδικά τους χρόνια καλλιεργούσαν τις αρετές της ευσέβειας,

της υπακοής, της ακακίας; Αν ο Σωτήρας μας λέει για τα παιδιά «*άφετε τα παιδία… ελθείν πρός με*» (Ματθ. 19:14) και ακόμα, «*ουαί, ος αν σκανδαλίση ένα των μικρών τούτων*» (Ματθ. 18:6), βγαίνει άραγε το συμπέρασμα, ότι είναι αδύνατο στα παιδιά να κατορθώσουν την αρετή; Κάθε άλλο! Ο Κύριος τα λέει αυτά, γιατί**η αρετή στη μικρή ηλικία και κατορθωτή είναι, αλλά και πιο καθαρή, πιο άδολη, πιο αυθεντική.**

Γι' αυτό σας λέω: **Αλλοίμονο στους γονείς που αδιαφορούν, και δεν καλλιεργούν στις ψυχές των παιδιών τους καλές συνήθειες, ροπή και κλίση προς το καλό από τη βρεφική ηλικία. Θα δώσουν λόγο γι' αυτό στο Θεό.**

***

Εσείς λοιπόν, οι γονείς, μην αφήνετε απαρατήρητη οποιαδήποτε εμφάνιση του κακού ούτε στο πιο μικρό παιδάκι, αφού κι αυτό έχει – ασυνείδητα στην αρχή, συνειδητά αργότερα – τα ελαττώματά του, θλιβερό κατάλοιπο του προπατορικού αμαρτήματος.

Έτσι λ.χ., αν το παιδί πάρει είδηση – και γρήγορα το παίρνει- ότι με τις φωνές και το κλάμα του μπορεί να πετύχει αυτό που θέλει, φωνάζει μέχρι να ικανοποιήσει την επιθυμία του. Και όσο πιο συχνά επαναλαμβάνεται αυτό, τόσο πιο πεισματάρικο και ιδιότροπο γίνεται. Το ίδιο συμβαίνει και με τις άλλες ανθρώπινες αδυναμίες, που με το πέρασμα των χρόνων αποκαλύπτονται σ' όλη τους την έκταση. Οι καταβολές τους υπήρχαν ήδη από τα πρώτα παιδικά χρόνια.

Διηγούνται για το ρωμαίο αυτοκράτορα Δομετιανό, έναν από τους πιο σκληρούς διώκτες των πρώτων χριστιανών, πως όταν ήταν μικρός, του άρεσε να βασανίζει και να σκοτώνει διάφορα ζώα. Επομένως η βαναυσότητα υπήρχε μέσα του από παιδί. Γι' αυτό λοιπόν κι εμείς πρέπει ν' αρχίζουμε την αγωγή από τη βρεφική ηλικία.

Παρακολουθείτε συνεχώς τις ροπές του παιδιού σας. Και ό,τι κακό παρατηρήσετε, ξεριζώστε το με τη σωστή αγωγή.

Ο κηπουρός στην κατάλληλη εποχή κλαδεύει το δέντρο από τις άγριες παραφυάδες. Το ίδιο πρέπει να κάνουν και οι γονείς στα παιδιά τους. Την καρδιά των παιδιών μπορούμε να την παρομοιάσουμε με κήπο, και τους γονείς με κηπουρούς του Θεού, που οφείλουν να καθαρίζουν έγκαιρα τον κήπο – την παιδική καρδιά- από τ' αγριόχορτα της αμαρτίας και τα ζιζάνια των κακών συνηθειών.

Αν αργοπορήσουν και το κακό ριζώσει καλά, αν η παιδική καρδιά χορταριάσει από ελαττώματα, τότε δεν θα μπορούν πια να τα βγάλουν πέρα με τα ζιζάνια. «Παραπονιέσαι», γράφει ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, «πως ο γιος σου είναι ατίθασος; Εύκολα μπορούσες, όταν ήταν ακόμα παιδί, να τον διορθώσεις, να τον συνηθίσεις στην τάξη, να του μάθεις τη συνέπεια στα καθήκοντά του, να γιατρέψεις την αρρώστια της ψυχής του. Όταν το έδαφος ήταν ακόμα κατάλληλο για καλλιέργεια, τότε έπρεπε να ξεριζώσεις τ' αγκάθια, πριν προλάβουν να ριζώσουν γερά. Η αμέλειά σου φταίει που είναι τώρα δυσκολονίκητα τα πάθη του παιδιού σου».

Αγωγή όμως δεν είναι μόνο να ξεριζώνουμε το κακό από το παιδί, αλλά και να το συνηθίζουμε από μικρό στο καλό.

Η Αγία Γραφή μας φανερώνει το βασικό λόγο, για τον οποίο **πρέπει από τη βρεφική ηλικία να συνηθίζουμε τα παιδιά στο καλό**. Ο σοφός Σειράχ γράφει, πως αν ο νέος πήρε ένα δρόμο, δεν θα ξεμακρύνει απ' αυτόν ούτε όταν γεράσει. Δηλαδή, αν ο άνθρωπος από νέος πήρε τον καλό δρόμο, αν από τη νεανική του ηλικία αγάπησε το καλό, κι όταν ακόμα γεράσει δεν θ' αλλάξει. Αυτό θέλει να πει και η λαϊκή παροιμία: «Όποιος στην κούνια, τέτοιος και στον τάφο». Σας ξαναθυμίζω, γονείς, τους λόγους του σοφού Σειράχ: «*Τέκνα σοι εστί; Παίδευσον αυτά και κάμψον εκ νεότητος τον τράχηλον αυτών*» (Σοφ. Σειράχ 7:23). Ξανασημειώνω, τέλος, και τα σοφά λόγια του λαού: «Όπου μικρομάθει, δε γερονταφήνει»

(Από το βιβλίο: Επισκόπου Αικατερίνμπουργκ και Ιρμπίτσκ Ειρηναίου, «Μητέρα, πρόσεχε!». Ιερά Μονή Παρακλήτου, Ωρωπός Αττικής 2011, σελ. 15)

(Πηγή ψηφ. κειμένου: koinoniaorthodoxias.org*)*